

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Piotr Botnaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat parțial hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 20 decembrie 2018 Piotr Botnaru a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recunoașterea ca neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2513/18 din 07 decembrie 2018, repunerea în dreptul lezat de recalculare a pensii pentru vechime în muncă în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută și data ieșirii la pensie, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i achite pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul achitat procurorului-șef al procuraturii teritoriale, în exercițiul funcției, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începând cu data de 01 ianuarie 2013, după creșterea salariului cu 35% și începând cu 01 august 2016, după creșterea salariului potrivit art. 60 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 (în vigoare de la 01 august 2016), pe toată perioada de pensionare, reieșind din funcția deținută.

În motivarea acțiunii Piotr Botnaru a indicat că a activat în organele procuraturii din perioada anilor 1994 până în prezent. Astfel, în anul 2009, în conformitate cu Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80%

din salariul mediu lunar potrivit funcției deținute pe care o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu și a durat aceasta până la sfârșitul anului 2011.

A mai indicat că potrivit Legii nr. 118-XV din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură, procurorii pensionari beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu. Astfel, conform prevederilor Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, procurorii pensionați de asemenea beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu, astfel încă odată fiindu-i reconfirmat prin lege, dreptul la recalcularea pensiei în mărime de 80% din salariul procurorului în exercițiu conform funcției deținute, drept dobândit legal de reclamant în 2009.

A menționat ca potrivit Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35 %, care se efectuează începând cu 01 ianuarie 2013. În temeiul Legii nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01 august 2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură, ținându-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.

A precizat că Casa Națională de Asigurări Sociale din motive neîntemeiate nu a efectuat recalcularea pensiei, astfel lipsindu-l de dreptul dobândit licit în anul 2009 de recalculare a pensiei, stabilind mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an.

La 02 noiembrie 2018, considerând că organele de asigurări sociale au încălcat grav dreptul la proprietate (pensie) dobândit anterior licit prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, s-a adresat cu cerere prealabilă întru restabilirea sa în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului către Casa Națională de Asigurări Sociale, în rezultat, prin răspunsul nr. B-2513/18 din 07 decembrie 2018, i s-a refuzat admiterea cerințelor.

A invocat că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2513/18 din 07 decembrie 2018 este ilegal, deoarece la examinarea cerințelor prelabile nu s-a determinat corect raportul juridic în cauză, circumstanțe importante pentru soluționarea litigiului, nu s-a luat în considerație că Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost abrogate alin. (3)-(10) ale art. 73 din Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la procuratură nu este aplicabilă în speță, deoarece contravine normelor CEDO, practicii unanim recunoscută a CtEDO, Constituției Republicii Moldova, hotărârilor Curții Constituționale, legislației civile naționale și principiului securității juridice, instituit în jurisprudența instanțelor internaționale și naționale de justiție.

A mai susținut că în calitate de procuror în demisie, deține dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele prevăzute pentru judecător. La

fel, procurorii pensionați până la adoptarea Legii nr. 118-XV din 14 martie 2003 (reclamantul pensionat în 2009) primeau pensiile conform prevederilor Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Astfel, atât Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la procuratură, cât și cele anterioare (din 1992 și 2003) asigură reglementarea garanțiilor sociale, una din ele fiind acordarea pensiei procurorului ca entitate de demnitate publică, la o anumită vârstă - 50 ani, cu respectarea obligatorie a principiului de recalculare a pensiei la fiecare creștere ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție.

Piotr Botnaru a precizat că Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor procuraturii, funcționarilor publici, a decis că stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică.

La fel, prin hotărârea nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor procuraturii și funcționarilor publici Curtea Constituțională a reținut că dreptul cetățeanului la asigurarea cu pensie se află în dependență directă de caracterul activității social-utile prestate.

Reclamantul a afirmat că pensiile pentru vechime în muncă ale judecătorilor, procurorilor au fost obținute prin munca prestată de aceștia, prin exercitarea unor funcții speciale, de importanță majoră pentru societate. În acest context, Curtea a reținut anterior că instituirea pensiei speciale (de funcție) pentru procurori, la fel ca și pentru judecători, nu reprezintă un privilegiu, aceasta fiind justificată în mod obiectiv ca o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigorile statutului special, căruia trebuie să se supună procurorii, statut sever și restrictiv, stabilit prin lege de către parlament. Totodată, Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului că cuantumul pensiei, stabilite printr-o lege anterioară, nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate, nu poate fi suspendată prin act normativ adoptat ulterior.

Reclamantul Piotr Botnaru a mai evidențiat că Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, a declarat neconstituționale art. II și pct. 7, 9 ale art. III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în partea referitoare la art. 461 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Art. II din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 face referire la modificarea art. 26, 31, 32, 32¹, 32², 32³, 33 ale Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Modificările la normele enumerate au fost declarate neconstituționale integral, în condițiile precizate, aceste legi nu se mai aplică nici pentru procurorii pensionați până la 09 iunie 2011.

La fel, a indicat că Curtea Constituțională a statuat că un drept patrimonial dobândit ar însemna dreptul la pensie ce se află în plată, care deja are o valoare economică și astfel constituie un drept de proprietate al persoanei, susținând că drepturile diminuate prin normele Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 ca drepturi potențiale sau aleatorii se refera la viitorii procurori (după 09 iunie 2011) cu drept de pensionare.

Cât privește situația procurorilor pensionați până la 01 ianuarie 2005, Curtea Constituțională în hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, paragraful 80, își menține ferm concluziile sale expuse în hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004 privind declararea parțial neconstituțională a Legii nr. 358 din 31 iulie 2003, care anula și pensiile aflate în plată ale unor categorii speciale de angajați.

Prin refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula pensia i se încalcă un drept prevăzut de lege, drept dobândit la momentul stabilirii pensiei și care nu poate fi restrâns pe viitor. Este de părerea, că toate modificările operate ulterior în actele legislative, care reglementează modul de calculare a pensiilor procurorilor au efect doar pentru persoanele (procurorii) care vor beneficia de pensii după punerea în aplicare a modificărilor respective, aceste modificări neavând efect retroactiv, potrivit regulilor generale de acțiune a legii în timp, or, dreptul constituit în baza unor legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare.

A invocat că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2513/18 din 07 decembrie 2018, este neîntemeiat și ilegal, iar Casa Națională de Asigurări Sociale urmează să-i recalculeze pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013 (data intrării în vigoare a Anexei nr. 3 la Legea nr. 37), majorarea ulterioară de la 01 august 2016 (data intrării în vigoare a Legii nr. 152) și de fiecare dată a majorării salariului procurorului în exercițiu în funcția de procuror, pe viitor.

A invocat că întru respectarea principiului securității juridice, urmează a fi luat în considerație hotărârile irevocabile, pronunțate de instanțele naționale în privința admiterii acțiunii civile a reclamantului Vasile Solomon (hotărârea Judecătorei Centru nr. 3-1447/15 din 29 ianuarie 2016; decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-2220/16 din 19 ianuarie 2017; încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-337/17 din 03 mai 2017); hotărârea irevocabilă, pronunțată de instanțele naționale în privința admiterii acțiunii civile a reclamantului Eugeniu Catana, (hotărârea Judecătorei Centru nr. 3-1443/5 din 25 aprilie 2016; decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1265/2016 din 30 martie 2017; încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-804/17 din 19 iulie 2017), hotărârea irevocabilă, pronunțată de instanțele naționale în privința admiterii acțiunii civile a reclamantei Nina Bănărescu (hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Central nr. 3-59/16 din 20 februarie 2017; decizia Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2017; decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-1089/17 din 20.12.2017), acțiuni similare cauzei deduse judecătii.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial acțiunea depusă de către Piotr Botnaru, s-a anulat ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2513/18 din 07 decembrie 2018, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite reclamantului Piotr Botnaru pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 05 aprilie 2013 și în perioada de la 01 august 2016 până la 01 decembrie 2018 conform art. 60 a Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, reieșind din salariul mediu lunar achitat adjunctului procurorului în procuratura teritorială în exercițiul funcției. S-a respins ca neîntemeiată pretenția reclamantului Piotr Botnaru împotriva Casei Naționale de

Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013 și începând cu 01 august 2016 pe toată perioada de pensionare reieșind din funcția deținută. (f.d. 62, 92-97)

Instanța de fond în motivarea soluției sale a reținut că Piotr Botnaru a activat în organele procuraturii din 15 martie 1994 până la 10 octombrie 2018, iar începând cu data de 17 ianuarie 2009 a beneficiat de pensie pentru vechimea în muncă ca procuror, calculată în proporție de 80 % față de salariul funcției de procuror adjunct al procurorului raionului și a constituit 4108 lei lunar. Astfel, instanța a conchis că Piotr Botnaru a dobândit licit un asemenea drept social odată cu acordarea pensiei pentru vechime în muncă în anul 2009, iar drepturile diminuate prin normele Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ca drepturi potențiale sau aleatorii se referă la viitorii procurori cu drept de pensionare. Dreptul reclamantului cu aplicarea principiului recalculării pensiei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar dreptul subiectiv constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nefiind aplicabilă unei fapte din trecut conform prevederilor art. 6 Cod civil.

Instanța de judecată a considerat neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2513/2018 din 07 decembrie 2018, ce lezează un drept prevăzut de lege a reclamantului și necesară obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite reclamantului Piotr Botnaru pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 05 aprilie 2013 și în perioada de la 01 august 2016 până la 01 decembrie 2018 conform art. 60 Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, reieșind din salariul mediu lunar achitat adjunctului procurorului în procuratura teritorială în exercițiul funcției, or, art. 60 Legea cu privire la procuratură a fost abrogat prin Legea pentru modificarea unor acte legislative, nr. 271 din 23 noiembrie 2018, în vigoare de la data de 01 decembrie 2018.

Cu privire la cerința lui Piotr Botnaru cu privire la recalcularea pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013 și începând cu 01 august 2016 pe toată perioada de pensionare reieșind din funcția deținută, instanța a considerat că este neîntemeiată, deoarece, anexa nr. 3 modificată prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013, art. 225 este în vigoare din 05 aprilie 2013, astfel, obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Piotr Botnaru pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea salariului procurorului, începând cu 05 aprilie 2013.

La 22 octombrie 2019 și la 23 octombrie 2019 Piotr Botnaru, reprezentat de avocatul Denis Lesnic și Casa Națională de Asigurări Sociale au contestat cu apel hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat parțial hotărârea din 17 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Piotr Botnaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, în partea respingerii cerinței cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Piotr Botnaru pensie pentru vechimea în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, începând cu 01 ianuarie 2013, prin care a avut loc majorarea salariilor

procurorilor cu 35% și începând cu 01 august 2016, conform Legii nr. 152 din 01 august 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, pe toată perioada de pensionare, reieșind din funcția deținută. S-a emis o nouă decizie în această parte de admitere a cerinței lui Piotr Botnaru cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Piotr Botnaru pensia pentru vechimea în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, începând cu 01 ianuarie 2013, prin care a avut loc majorarea salariilor procurorilor cu 35%, și începând cu 01 august 2016, conform Legii nr. 152 din 01 august 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, pe toată perioada de pensionare, reieșind din funcția deținută. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze pensia lui Piotr Botnaru pentru vechimea în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, începând cu 01 ianuarie 2013, prin care a avut loc majorarea salariilor procurorilor cu 35%, și începând cu 01 august 2016, conform Legii nr. 152 din 01 august 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, pe toată perioada de pensionare, reieșind din funcția deținută. În rest hotărârea s-a menținut. (f.d. 159-160, 161-175)

Instanța de apel în motivarea soluției sale a reținut că potrivit Legii nr. 37 din 07 martie 2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2013 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35 %, care se efectuează începând cu 01 ianuarie 2013.

Totodată, a reținut că Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și anume, art. XXIX, începând cu 01 august 2016, salariul de funcție al procurorului se stabilește un raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, conform Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținându-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.

Astfel, reieșind din raționamentele Curții Constituționale potrivit cărora noile prevederi legale se vor aplica numai pe viitor și numai față de persoanele care au solicitat acordarea pensiei după intrarea în vigoare a acestei legi, iar procurorul care a dobândit dreptul la pensie în temeiul legii vechi nu i se poate aduce atingere drepturilor la pensie stabilite anterior, cu referire la prevederile Legii nr. 37 din 07 martie 2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2013 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și a art. XXIX a Legii nr. 152 din 01 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, instanța de apel a considerat că pretențiile lui Piotr Botnaru cu privire la recalcularea pensiei ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu 01 ianuarie 2013 și începând cu 01 august 2016 pe toată perioadă de pensionare reieșind din funcția deținută este întemeiată.

Împotriva deciziei instanței de apel, Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 06 martie 2020 a depus recurs nemotivat, iar la data de 13 martie 2020 a depus recurs motivat la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 176, 183-187)

Prin recursul înaintat recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri, invocând că instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația

în vigoare ce reglementează astfel de litigii, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanțele ierarhic inferioare ca fiind stabilite.

A menționat că noua redacție a art. 73 din Legea nr. 294 din 25.12.2008, în vigoare de la 01.07.2011, prevede ca: procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Începând cu data de 01.07.2011 pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual la 01 aprilie conform art. 13 din Legea nr. 156 din 14.10.1998.

Recurenta a mai remarcat ca, instanțele de judecata practic au asimilat funcția de procuror cu cea de judecător, or, drepturile și obligațiile procurorilor, inclusiv protecția socială din partea statului a acestora a fost legiferată separat de către acea a magistraților. Astfel, dreptul procurorilor la recalcularea pensiei a fost inițial reglementat de art. 34 alin. (6) al Legii nr. 118 din 14.03.2003, ulterior de către art. 73 alin. (8) al Legii nr. 294 din 25.12.2008. De cadrul legal enunțat, în vederea recalculării pensiei, s-a bucurat și intimatul. Însă, prin Legea nr. 56 din 09.06.2011, legislatorul a dispus înlocuirea dreptului la recalcularea pensiei de procuror cu dreptul la indexare anuală a acestei prestații sociale.

Prin urmare, se constată ca intimatul, devenind pensionar în anul 2009, până în anul 2011, a beneficiat de recalcularea pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, deoarece Legea prevedea această recalculare, începând cu data de 01.07.2011, Legea nu mai prevede recalcularea pensiei, prin urmare relațiile beneficiarului de pensie în raport cu Casa Națională de Asigurări Sociale, din 2011 până în prezent, cad sub guvernarea Legii noi, deoarece sunt relații în curs de realizare și urmează să fie guvernate de Legile în vigoare la momentul realizării.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen

mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 13 februarie 2020.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 11 martie 2020 a fost recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 178)

Casa Națională de Asigurări Sociale, în conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ a depus la 06 martie 2020 cererea de recurs nemotivat (f.d. 176), iar la 13 martie 2020 a depus cerere de recurs motivată.

Astfel, instanța de recurs consideră că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Casa Națională de Asigurări Sociale, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh